

KULTURMINNEÅRET 2009

Dagliglivets kulturminner

www.kulturminnearet2009.no

Sekretariatet for Kulturminneåret 2009
Norges kulturvernforbund
Stortingsgaten 12, 0161 Oslo
kulturminnearet2009@kulturvern.no

Miljøverndepartementet og Kultur- og kirke departementet står bak Kulturminneåret 2009. Norges kulturvernforbund har fått hovedansvar for planleggingen og organiseringen. Sammen med Kulturvernforbundet utgjør Riksantikvaren, ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum, Norges museumsforbund og KS den nasjonale koordineringsgruppen for Kulturminneåret 2009. Det er oppnevnt kommune- og fylkeskontakter. På nettsidene finner du en liste over dem. I tillegg bidrar en rekke nasjonale, regionale og lokale institusjoner og organisasjoner.

Foto og billedrettigheter:

Forside: Ingrid Lowzow, eier Universitetshistorisk fotobase,
Barnevogner: Sverresborg - Trøndelag Folkemuseum,
Industridetalj: Bård Løken,
Buss: Jan Egil Johansen,
«Hvaler» i isen: Eine Wiklund,
Hvalstrand bad: Jørn Fundingsrud, Riksantikvaren

KULTURMINNEÅRET 2009

www.kulturminnearet2009.no

Digital dugnad

Digitalt fortalt

Kulturminner skal gjøres tilgjengelig i form av digitale fortellinger hvor ulike kilder og formidlingsformer som lyd, bilde, film og tekst spiller sammen. ABM-utvikling står bak den digitale tjenesten og samarbeider med Riksantikvaren om kartløsningen for denne omfattende digitale dugnaden. ABM-utvikling vil tilby aktører i Kulturminneåret 2009 kurs i bruk av dette verktøyet.

Kulturminner forteller

Mange kulturminner har spennende historier å fortelle. I 2009 vil vi samle inn slike historier over hele landet. Historiene blir å finne på nettet. Museene vil lede dette arbeidet i samarbeid med skoleverk, bibliotek, arkiv, presse og frivillige kulturvernorganisasjoner. I jakten på gode historier trenger vi din hjelp.

Kampanjen Ukens kulturminne

Hver uke i 2009 presenteres et nytt kulturminne på våre nettsider. Gjennom artikler og bilder vil du her bli introdusert for både overraskende kulturminner og kontroversielle perspektiver.

Kulturminner på vandring

Vi har valgt to innfallsvinkler til dagliglivets kulturminner. Den ene, *kulturminner på vandring*, setter søkelys på hvordan impulser utenfra har satt spor i kulturminnene i Norge. Kulturelt mangfold kjenner ingen landegrenser. I Kulturminneåret 2009 ser vi nærmere på hvor det «rotnorske» egentlig har sine røtter.

Dokumentasjon av kulturminner

Den andre innfallsvinkelen er *dokumentasjon av kulturminner*. Vi vet mye om hva som skjedde på Eidsvoll den 17. mai 1814, men hva med alle de andre dagene det året? Hvor blir det av det som ikke dokumenteres, og hvem bestemmer hva som er verneverdig?

Ny teknologi har gitt oss alle nye muligheter for dokumentasjon og formidling av kulturarv. Kulturminneåret 2009 inviterer deg med på en nasjonal dugnad for å dokumentere dagliglivets kulturminner – før det er for sent.

Sekretariatet og nasjonale aktører har initiert en rekke prosjekter for året, men hovedtyngden av aktivitetene vil foregå lokalt og regionalt. Fylkesvis- og kommunalt utnevnte personer vil bistå i koordineringen av lokale prosjekter og arrangementer. En liste over disse kontaktpersonene finnes på våre nettsider.

Kulturminneløypa

Kulturminneåret 2009 sin storsatsing er *Kulturminneløypa*. Vi inviterer frivillige, private og offentlige aktører over hele landet til å samarbeide om å utvikle et mangfold av fysiske og virtuelle kulturminneløyper. Rutene kan være lokale, regionale eller nasjonale og inkludere både materielle og immaterielle kulturminner fra både eldre og nyere historie. Hver løype har et klippekort. Fulle kort premieres. På *Kulturminneløypas* nettside blir alle de ulike rutene registrert og kartfestet. De enkelte kulturminnene presenteres gjennom tekst, lyd og bilder. Alt materiale som produseres vil være tilgjengelig for publikum også etter 2009 og inngå i *Digitalt fortalt*.

Kunst møter industrihistorie

Gjennom dokumentasjons- og kunstprosjektet *Fordums kraft – nytt liv. Industrimin-ner i møte med vår tid* vil Kulturminneåret 2009 sette søkelys på en del av våre flotte industrianlegg.

Norske ikoner

I løpet av 2009 lanseres nettstedet *Norske ikoner*. Her vil vi kaste nytt lys over gjenstander, hendelser og kulturelle særtrekk som vi gjerne tenker på som typisk norske. Er det bare nordmenn som spiser matpakke, og hvor norsk er egentlig bindersene? Publikum får anledning til å nominere ikoner.

Annet

Kulturminneåret 2009 vil omfatte alt fra billøp og nasjonale jubileumsmarkeringer til skoleprosjekter, merking av kulturminner, utstillinger og lokale arrangementer. Frimerkeutgivelse og artikkelserier er også på trappene. Seminarer og workshops vil samle ulike fagmiljøer til utveksling av kunnskap og ideer. Slik skal 2009 bli et år for nye samarbeidsallianser – og et stort kunnskapsløft for kulturvernet i Norge.

Les mer på våre nettsider

www.kulturminneaaet2009.no

Her kan du laste ned logo og annet materiell. Send oss gjerne stoff – vi vil formidle kulturminneårsnyheter fra hele landet.

Kulturminner er en del av vår felles hukommelse. Sporene fra fortiden kaster lys over både oss selv og våre omgivelser og bidrar til å sette vår egen tilværelse i en sammenheng. Men kulturminner er ikke bare vikingskip, praktbygg og monumenter over historiske milepæler. Også hverdagene etterlater seg spor og minner. 2009 skal være disse minnes år.

Dagliglivets kulturminner er et tema som favner vidt. Det rommer alt fra 2000 år gamle kokekar til Kong Haakons mandsjettknapper, bestemors strømpestoppesopp og den røde telefonkiosken på hjørnet. 2009 er året da du kan lytte til de små, fascinerende historiene som dagliglivets kulturminner forteller. Det er året da du skal få oppleve at Norge ikke har én kulturarv, men mange.

